

A TENGERPART

Napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Gesz. évre	24 kor.	Negyedévre	6 kor.
Félévre	12 kor.	Egy óra	2 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

IRÁRTESEK

kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Félreértések.

Fiume, aug. 12.

A fiumei olasz sajtó elvakult szenvedélyességgel mindenkor megkülönbözteti Fiume városát Magyarországtól, irván róluk ily módon: Fiume és Magyarország; az ő nyelvükön szólva: Fiume ed Ungheria. Az olasz sajtó e szerencsétlen megkülönböztetésének persze a horvátság örvend leginkább, mert ő így az olaszországban látja azt az éket, ami e város és az ország között van; jölehet, mi éppen az olasz nyelvvel egy hezagot akarunk betölteni, ami a horvát révén létezik. Ez a hezagbetömés aztán nagyon balul üt ki; mert saját kárára is két föld-ről szól a fiumei olasz sajtó.

Szerezzünk egy jó napot kivételesen most azoknak, akik mindenkor amondók, vagy irandók voltak, hogy a haza és Fiume két föld, egyik a másiktól különálló test. Szerezzük meg ezt a jó napot azzal, hogy mi is különöztessük meg őket. Beszéljünk tehát Magyarországról és Fiume-oroszgról érdemük, fontosságuk és magatartásuk alapos figyelembevételével. Vagy csak maradjunk meg ez utóbinnál; nezzük e két «állam» egymás iránt való magatartását s mert állítólag állandóan harcban van e kettő egymással, figyeljük meg azt is, melyik részen van az igazság, amit a világon boldog-boldogtalan keres, de amire ritka esetben szoktak ráakadni. Magyarország bűnlajstromát tán a következőkben lehetne megállapítani.

Fiume «ország»-ot kegyes pártfogásába vette; az amugy is kevés millióból aránylag tulságos sokat rááldozott, hogy a meglevő természeti adományokat az ipari, kereskedelmi intézményekkel megtoldja s a világforgalomban e tulajdonságokkal neki mindenkor örökbecsű nevet szerezzen.

Főruházta autonomiával, amelynek alapján egy csapni való rossz rendőrséget tarthat fenn . . .

Adott neki egy kisdéd parlamentet, hogy a polgárság érdekeiért küzdve, gazdaságilag tegye jelentőségessé e földet; s ez a kisdéd parlament egyebet se akar, vagy tud tenni, mint hogy nagypolitikát üz, amihez még a magyar parlament sem ért; politikai vesszőparipakon nyargal; közjogi kártyavarákat épít s e mellett békén türi, hogy az elelem-uzsorások a legutolsó garast is kilopják a zsebünkből és tetlenül nézi, hogy a legnagyobb kánikulában szomjan legyen egy egész városrész, amelyet azzal vigasztalnak, hogy a vízvezeteki bajok az elmúlt évtizedekben gyökereznek, nem gondolván arra, hogy ez a legelítélőbb bizonyítvány reájuk, mert annyi idő alatt nem vették észre a bajt, vagy nem volt elég anyagi vagy elméleti eszközük azt megorvosolni . . .

Van egy szomorú mentőállomása, amelynek se kocsija, se lova, nemhogy automobíljja volna. Ha a város tulsó részén szerencsétlenül jár egy munkás, meg kell várnia, míg két táradt

betegápoló-örvoshelyettes oda czammog s hordágyukon — halva be nem viszik a kórházba, azaz a halottaskamarába . . .

Van egy kórháza, amely a túltömöttsége miatt képtelen feladatának helyesen megtelelni . . .

S a mellett van sajtója, amely mind e felsoroltakat féltve-félti a magyar államtól s inkább elidegenik tőle, nehogy az orvosolni merészkedjék a város bajait . . .

S Magyarország mind e Fiume iránti vétkeiből fakad Fiumének a mi irányunkban való vétkezése; s ezek a csirái annak, hogy nem mulik el nap, hogy a fővárosi magyar sajtó azt ne írja, hogy a fiumei olasz sajtó félreismeri az állam intenczióit; s nem akad nap, hogy a fiumei olasz sajtó azt ne mondaná, hogy Magyarország az, amely nem ismeri Fiumét. Emaz a kapott jogait félti; amaz pedig gyakorta vádolja meg Fiumét hűtlenséggel.

Hogy tehát Fiumének ne kellessen minduntalan az ő tőlünk kapott, vagy szerzett jogait félteni, bizonyítsa be, hogy ő nem hűtlen a magyar államhoz! Értse ha azt akarja, hogy a fővárosi sajtó ismerje meg jobban az ő viszonyait s koronkint ne írjon róluk össze tücskötbogarat, — akkor ismerje meg Fiume is Magyarországot! Ezt pedig nem ismeri, mindenkor külön szól magáról is, Magyarországról is, de azt megköveteli, hogy dédelgessék, mint az országnak ama városait, amelyek az országnak szívét, lelkét alkotják.

A fiumei olasz sajtó csak magának árt, ha nem ismeri meg az országunkat, ha idegen a kulturánktól. S amig ezt nem teszi meg, nincs is nagy oka azon főnnakadni, ha kissé rossz szemmel nézik.

Vegye elő Fiume is az ő jobbik szemét, vagyis inkább a jobbik esztét s Fiume és Magyarország közül vesse ki azt az «és-t» s nyomban egy sereg «félreértés» szűnik meg köztünk. Azt az elkülönítő fogalmat azonban nemcsak az írás jegyében, hanem a szív érzéséből is ki kell irtani!

K. N.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

Az általános választójog.

Budapest, aug. 12. Beavatott forrás szerint a belügyminisztériumban már befejezték a feldolgozást az ország összes választókerületeiből összegyűjtött adatoknak, úgy hogy az általános választójogról szóló törvényjavaslat kidolgozása rövid idő alatt megtörténik.

Barabás Béla nagybeteg.

Arad, aug. 12. Barabás Béla országgyűlési képviselő súlyos betegen fekszik itteni lakásán. Mint mondják, betegsége meghülésből keletkezett.

Vizvári Gyuláné meghalt.

Velence, aug. 12. Vizvári Gyuláné, született Szigeti Jolán, a Nemzeti Színház művésznője, aki leányával, Mariskával üdülés végett tartózkodott itt, ma délelőtt hirtelen meghalt.

Elhunyt kir. ügyész.

Budapest, aug. 12. Gruber Lajos, a budapesti ügyészség egyik kiváló tagja, jeles képzettségű jogász, ma Budapesten meghalt.

Egy volt román miniszter halála.

Budapest, aug. 12. Sendrea István bukaresti egyetemi tanár, volt román kultuszminiszter, a Zsolnáról Budapestre robogó gyorsvonatról menetközben Nagymaros előtt leugrott, még pedig oly szerencsétlenül, hogy halálosan megsebesült. Budapestre hozták és beszállították a Herzl-féle szanatóriumba, ahol ma délelőtt tíz óra tájban meghalt. A hatvan éves öreg ur az utóbbi időben elmeháborodott volt és családja azért hozta Budapestre, hogy itt valamelyik elme-gyógyító intézetben helyezze el.

Feloszlatott tót népgyűlés.

Ruttká, aug. 12. A turóc-szentmártoni szolgabíró a Szekcsák Ferenc országgyűlési képviselő által egy tótnépbank alapítása végett összehívott gyűlést államellenes beszédek miatt feloszlatta.

Japán és az Egyesült-Államok.

London, aug. 12. A «Standard» Washingtonból azt a távirati jelentést kapta, hogy az Egyesült-Államok és Japán közt a tárgyalások megszakadtak, mert Japán semmiképp sem volt hajlandó az Egyesült-Államok föltételeit elfogadni. Ennek következtében a fönnforgó konfliktus komoly stádiumba lépett.

Vasuti szerencsétlenség egy alagutban.

Körmöcbánya, aug. 12. A Körmöcbányán áthaladó személyvonat a zsolnavölgyi alagutban beleütközött egy tehervonatba. Több kocsi összezuzódott és néhány utas kisebb sérüléseket szenvedett.

A spiritizmus áldozata.

Budapest, aug. 12. A spiritizmusnak áldozatul esett Eranoss István dr. fővárosi ügyvéd ügyében a rendőrség ma délelőtt kihallgatta Gennari József vívómestert, aki a leghatározottabban tagadta az ellene telhozott vádakát és kijelentette, hogy ő a szeanszokat nem zsarolás céljából rendezte. Gennari ellen azonban igen súlyos terhelő vallomások vannak.

Eddig huszonöt tanu vallott ellene, úgy hogy előzetes letartóztatása minden pillanatban várható.

Lindenau visszavonta a vallomását.

Karlsruhe, aug. 12. A Hau-ügyben letartóztatott Lindenau báró a szembesítéseknel nagy zavarba jött és végül bevallotta, hogy *semmi sem igaz abból, amit mondott és ő nem látta a gyilkosságot.* Lindenau bárót most már hamis vádaskodás és okmányhamisítás miatt is vád alá helyezik s ennek következtében továbbra is fogva tartják.

A váltóhamisító gavallér.

Budapest, aug. 12. A hatvanézer koronás váltóhamisítás miatt letartóztatott Biringer Tivadar ügyében a törvényszék ma délben Biringer szabadlábra helyezését megtagadta.

Gyilkos szerelmes pár.

Szolnok, aug. 12. Tóth Ferencz birtokost a neje és a szomszédos birtokos, Csathó Pál, akivel Tóthnének szerelmi viszonya volt, meggyilkolták. A gyilkos szerelmes párt letartóztatták.

A rablógyilkos cigányok.

Budapest, aug. 12. A dánosi rablógyilkosság miatt letartóztatott cigányok ellen újabb terhelő adatok merültek föl. Zágrábban letartóztattak két cigányt, akik szintén részesek a gyilkosságban.

KÜLÖNFÉLE.

— **Fiume és «A Nap».** A fővárosi sajtóban Fiuméből és Fiumeről megjelenő hírek, sajnos, többnyire nagyon túloznak. Igaz ugyan, hogy Fiume elég messze van Budapestről, de mégis csodálatos, hogy amíg a kék Adriától a kék Dunához ér, elefantta nő meg a legkisebb szunyog is. Nem hinné az ember, hogy minő hizláló ereje van a — telefondrótnak. Legújabb «A Nap» hozott napvilágra szenzációs híradásokat, részint a fiumei kormányzóról, részint a «Slavonia» Cunard-gőzösön két haláleset miatt történt incidensről. A «Slavonia» hajón történetek mi annak idején a valósághoz híven elmondottuk. Egyéb ott nem történt. Nem helyes dolog, ha az efféle esetek regisztrálásánál a hírlapíróművész, ahelyett, hogy beleütné tollát a fekete tintába, egy menkü nagy esetet a szívárvány szíreibe mártogat és azzal «színezi» minél hangulatosabban és minél szeccesszűsabbban tarkára a szürke valóságot. Olyan az efféle hír, mint az eldobott kő, száll, száll a világba — és rendesen nem azt üti föbe, akinek szánva van. *Megtörtént* dolgok elmondásánál legjobb szorosán a rideg valósághoz alkalmazkodni, bárha ilyen módon nem tobzódik is a napihirecskében a «hangulat». — Ami a fiumei kormányzó dolgát illeti, arra nézve Egan Lajos miniszteri osztálytanácsos, ez idő szerint a kormányzóságnak Wickenburg István gróf miniszteri tanácsos távollétében vezetője, már nyilatkozott egy budapesti felhivatalos sajtótudósító útján. Ezt a nyilatkozatot vasárnapi számunkban mi is ismertettük. E nyilatkozatra vonatkozólag illetékes helyről fölkertek bennünket annak kijelentésére, hogy Egan osztálytanácsos urnál csakugyan járt egy «nagyon fiatal ur», akiben azonban az osztálytanácsos ur nem sejtette «A Nap» tudósítóját. Ami rek-

tifikálni valót talált, azt Egan osztálytanácsos ur a felhivatalos útján rektifikálta. — Mind-ezekből a kisdéd ügyekből pedig napnál ragyogóbban kitetszik, hogy az se jó, ha a hírlaptudósító «nagyon öreg», de az se jó, ha «nagyon fiatal».

— **Fiume—Pozsony vasuti összekötése.** A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara most tette közzé évi jelentését, amelyben szövé teszi *Pozsony és Fiume vasuti összekötését* is. Wolff Gerő dr. kamarai titkár az északnyugati vasuti hálózat fejlesztésére vonatkozólag részletes vasuti hálózati tervet s ezzel kapcsolatos, közgazdasági szempontból behatóan megokolt felterjesztést dolgozott ki a kormány számára. Kiemeli ebben, hogy mily karosan hat egész közlekedésügyünk erőteljes irányítására az a körülmény, hogy a szomszéd Ausztriában a határon végighúzódo hata mas osztrák vasuti vonalakkal szemben nem rendelkezünk magyar részen megfelelő versenyző vonalakkal. A kamara véleménye szerint a hazai közlekedésügy fontos és sürgős érdeke, hogy a *völgylgyi vonal* folytatásaképpen *Pozsonytól Fiuméba* a lehető egyenes irányban vezető elsőrangú pálya a meglévő vonalak felhasználásával kiépüljön, mely vonattal a *Karsztou át* vezető második vágány kérdése is megoldható lenne. Ekképpen Fiuméba tereltetnék az a forgalom is, mely most Triest felé veszi útját. A jelentés végül hangsúlyozza a vasuti áruszállítás olcsóbbá tételét és gyorsabb lebonyolítását, mert e tekintetben az idegen verseny terep háttérbe szorulunk.

— **Nagy szénszállítmány.** Az *Atlantica* tengerhajózási részvénytársaság «Moravetz» nevű gőzöse 6100 tonna kőszénrel, a társulat új vezérügynökére, a Bilitz Sándor czégre cizmezve, ma érkezett meg a fiumei kikötőbe. A köszönet a hajó a magyar kir. államvasutak számára hozta.

— **A «Lusitania» első utja.** A világ legújabb és legnagyobb gőzhajója, a Cunard-társaság «Lusitania» nevű gőzöse, mint már jelentettük, szeptember hó 1-én indul első útjára Liverpoolból Newyorkba. A «Lusitania» testvérhajója, a szintén turbinás óriás-gőrhajó, «Mauretania», a téli hónapok folyamán egy utat fog tenni Fiuméből Newyorkba a Cunard magyar-amerikai vonalán.

— **Jön a «Pannonia».** Newyorkból táviratozzak, hogy a «Pannonia» Cunard-gőzös, fedélzetén 220 hazatérő magyarral, onnan elindult.

— **Jótekonny adomány.** Az *Adria* tengerhajózási társaság igazgatója a tengerészkapitányok körének jótekonny-egyesület javára 50 fillért és a Gyermekbarát-egyesület javára is ugyanily összeget juttatott. A jótekonny czélra fordított pénz a Kivándorlóhajókat megtekintő közönség belépődíjaiból folyt be.

— **A tengerészeti rendtartás kodifikációja.** Az osztrákok újból elővették a tengeri igazgatás reformját. Bennünket közvetlenül érdekel ez a hír, mert — jóllehet kereskedelmi tengerészetünk a lobogótól eltekintve semmiben sem közös az osztrákkal — az 1867. évi vám- és kereskedelmi szövetségnek a tengerészetre vonatkozó VI. cikkje szerint: egymás tengerészete azonos elbánásban részesítendő a két fél tengerpartjain. Ebből természetesen folyik, de meg az idézett törvényezik egyéb rendelkezései megállapítják, hogy a két államban érvényben lévő rendtartásnak összhangban kell lenni. Ausztria, ha elkészül a kodifikáció előmunkálataival és a tervezetel hozzájárulás czéljából hozzánk megküldi, feltétlen előzékenységgel fog nálunk találkozni, nem úgy, mint Ausztria tette tizesztendővel ezelőtt, amikor mi a Nagy Ferencz-féle tengeri magánjog tervezetel hozzájárulás végett átküldtük. Erre egyáltalában nem érkezett válasz, jóllehet a nálunk és ná-

luk érvényben lévő tengerjog, a francia *Code de Commerce*, négy év mulva már százesztendős lesz s így nyilvánvalóan a tengeri magánjogi esetek elbírálására teljesen alkalmazatlan. Mi örömmel üdvözöljük az osztrák kezdeményezést a tengeri igazgatás terén, mert évtizedek óta tapasztaljuk, hogy a Mária Terézia királynő által 1774. április 25-en kiadott *Editto politico di navigazione*, a törvényekkel és rendeletekkel történt toldozás-foldozás daczára sem képes a modern tengerészeti igényeit kielégíteni. Kívánatos azonban, hogy Ausztria — nem úgy, mint 1901-ben tette — ne ragaszkodjék szolgálag a nemet rendtartáshoz, mert hiszen éppen ezért nem válhatott törvényerőre az akkori elaborátum, ambar Magyarország megadta hozzájárulását és az osztrák parlament is elfogadta. Minden-esetre figyelemmel kell lennünk az új törvény megalkotásánál a német *Seemannsordnung-ra*, az angol *Merchant Shipping Act ra* és leginkább az olasz *Codice per la marina mercantile-ra*, de csak annyiban, amennyiben a mi viszonyainkra is megfelelő rendelkezéseket tartalmaznak. Ezek a rendtartások többé-kevésbé számot vetettek a követelményekkel s így figyelemre feltétlenül alkalmasoknak látszanak.

— **Öngyilkosság.** Zaitz Antál, triestti illetőségű 59 éves szobafestő, a Via Molini 20. száma alatt levő lakásán tegnap este széngőzzel megölte magát. A házbeliek az öngyilkosságot ma délelőtt vették észre és nyomban bejelentették a rendőrségnek, amely a vizsgálat megejtése után a holttestet a tetető halottasházába szállíttatta. A szerencsétlen ember gyógyíthatatlan betegsége miatt menekült a halálba.

— **Előhal szállítása.** Ez a kérdés egyaránt érdekli a tenyésztőket és a fogyasztó közönséget, előhal vasuton való szállítására azonban nincs megbízható készülék. A háléletani kísérleti állomás már hosszabb idő próbálja ki az egyes forgalomban levőket. Legújabbban Darányi miniszter rendelete a Neuschner-Weber-féle zürichi készülékkel végez kísérleteket.

— **Az osztrák hajózás feléve.** Ausztriában, úgy mint más hajósnemzeteknél is szokásos, kiadták az ország tengerhajózásának féle évi ismertetését. Ebben a következők említett érdemlő részek foglaltatnak. A tengerhajózás jövedelmezőségét tekintve, az első fél év nem mondható kedvezőnek. Maga a forgalom általánosságban tartósan elénkűl, ha egyes viszonylatokban ideiglenesen bekövetkezett akadályok folytán a forgalom némi visszaesést tüntet is fel. A hajószállítókra nehezedő leg-súlyosabb teher a közénárak emelkedése és a munkáviszonyok tarthatatlansága, valamint az is, hogy a gazdasági viszonyok úgy a Levantában, mint Argentínában a bizonytalanság jeleit mutatják. Uőbbi körülmény nem annyira a Lloydra, mint a szabadhajós vállalatok üzeme nézve jelent hátrányt. Mindazonáltal nem volt szükség egy ízben sem arra, hogy valamely hajó az illető forgalomból kivessék. Különösen megemlítendő, hogy a levantei gabonaüzlet jelentékenyen megcsappant, egyrészt a romániai zavarok, másrészt az aratás kedvezőtlen volta miatt. Ebből folyólag megnövekedett a hajókiingat a levantei partokon s ezzel alaszállott a fuvardjak piacza. A kínai éhínség is kártekonnyan hatott az odairányuló forgalomra, mert számos előzőleg megkötött üzlet töröltetett. A szabadhajózás a nehéz viszonyok között is birta üzemet tartani s a költségeken kívül a terások egy részét is képes volt fedezni. A rendszeres hajózási vállalatok, amelyek a romániai és oroszországi kedvezőtlen aratás folytán az importban veszteséget szenvedtek, elégséges sikerrel pótolták ezt az exportban. A tavoli kelettel a behozatali forgalom kedvezően alakult és még kedvezőbbben az osztrák behozatal az azsiai partokról. A brazíliai vonal, amely továbbra is La Plata-ig közlekedik, kedvező volt úgy a behozatalban, mint a kivitelben. A hajóépítés terén jelentéktelen volt az első fél év. Jóllehet ez év elején lépett életbe az erre vonatkozó új törvény, az osztrák gyárakba egyetlen hajó megrendelés sem érkezett. Az angol hajógyárak az ugynevezett atlaggőzősöket olyan árban építik, hogy az osztrák gyárak képtelenek velük versenyezni a meglévő államsegély beszámítá-

sával is. Megemlítendő, hogy a Lovd-áruháznál, amelyben eddig csak 3 gőzös volt vízre bocsátható, most 5 gőzös építési igényeinek kielégítésére vált alkalmassá.

KÖZGAZDASÁG.

A fumei vasuti állomás áruforgalma júniusban.

Fiume állomás 1907. évi június havi áruforgalma — az előző évi június havi forgalommal szemben — úgy a behozatalnál (vasúton továbbított árukhoz + 838 kocsi), mint főképpen a kivitelnél (vasúton érkezett árukhoz + 2527 kocsi) ismét tetemesen növekedett.

A behozatalnál az első helyet a kőszén foglalja el, melynél a növekedés 703 kocsi volt. A behozott (728 kocsi) mennyiségből 677 kocsi a máv. önkiszolgáló üzemek részére, az angol szén volt. Még említést érdemel a chilisalétróm (+ 132 kocsi) növekedése is. Csökkenés észlelhető a rizs- (— 508 kocsi) és gabonabehozatalnál (— 94 kocsi).

A kivitelnél hasznofánál (+ 951 kocsi) és cukornál (+ 519 kocsi) ismét növekedés mutatkozik.

A kivitel illetőleg általában megjegyzendő, hogy csupán örleményeknél észlelhető lényegesebb (— 85 kocsi) csökkenés, a többi főbb árucikknel általában növekedés tapasztalható.

A részletes számadatok a következők:

Elszállított:	1907. június	1906. június	1907. év első felében	1906. év első felében
1907. évi június	130.305	105.711	765.725	632.256
1906. évi június	96.655	75.100	590.054*	469.910
tehát	+ 33.650	+ 30.611		
1907. év első felében			175.671	162.346
1906. " " "				
vagyis szintén			+ 13.325	+ 16.034
Irányonként következőképpen alakult a forgalom:				
<i>Behozatott (Fiumében feladatott):</i>				
1907. évi június hóban	53.579	47.378		
1906. évi június hóban	45.199	39.461		
tehát	+ 8.380	+ 7.917		
1907. év első felében	340.841	293.932		
1906. " " "	203.804**	163.757		
tehát	+ 137.037	+ 130.175		
<i>Kivitel (Fiumében leadatott):</i>				
1907. évi június hóban	76.726	58.333		
1906. évi június hóban	51.556	35.639		
tehát	+ 25.170	+ 22.694		
1907. év első felében	424.884	328.324		
1906. " " "	386.250	306.143		
tehát	+ 38.634	+ 32.181		

* Tehát teljes 30% emelkedés. — ** Nem kevesebb mint 65% emelkedés.

Egyedüli magyar konyha Fiumében

„MAGYAR VENDÉGLŐ”

Szapáry rakpart az Adria-palota mellett.

Vendégszobák első árnban.

Reggelizés előtt fél pohár Igmándi keserűvíz

Schmidthauer-féle radio-activ

Hathatós óvszer a belső betegségek elterjedésének megállítására, úgyszintén kiváló gyógyhatású gyomor-, bél- és vérérbajokban, továbbá **elkövéredés, szívelhártya- és koszorúér-fulladásnál, sárgaság, máj- és lépaganat, cukorbetegség, aranyér, eszű- és köszvény-nél, verbősegnél s egyéb belső szervek bajokban.** — Főszétkildés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban. Kapható minden jobb gyógyszer-tár és fűszerüzletben, **Fiumében Heim F.-nél,** kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. — Össze nem tévesztendő más fajta keserűvízzel.

Fiume állomáson feladott főbb árucikk-nél az alábbi táblázatban kitüntetett eltereseik mutatkoznak:

Árucikk	1907 június hóban		Növekedés	Csökkenés	Januar-június hónapokban az összfeladás az 1906. évvel szemben	
	összesen	1906 június hóban			növekedett	csökkenett
Kőszén	7279	252 7027	—	120600	—	—
Chilisalétróm	1721	401 1320	—	—	1131	—
Vas	616	91 525	—	—	4345	—
Phosphat	3569	3218 351	—	—	632	—
Kénsav	315	245 70	—	—	431	—
Narancs, citrom	213	150 63	—	—	1820	—
Örlemények	836	806 30	—	—	1941	—
Donga	48	38 10	—	—	250	—
Papír	114	106 8	—	—	31	—
Rizs	17290	22366 —	5076	—	3800	—
Gabonafélék	507	1443 —	936	—	1616	—
Dohány	509	1276 —	767	—	392	—
Bor	1860	2570 —	710	—	492	—
Juta	621	1045 —	424	1039	—	—
Só	701	839 —	138	51	—	—
Kőolaj	1244	1316 —	71	942	—	—
Keményítő	101	115 —	14	105	—	—
Kávé	63	71 —	8	155	—	—

Fiume állomáson leadott főbb áruk-nál mutatkozó eltéréseket az alábbi táblázatban tüntetjük ki:

Árucikk	1907 június hóban		Növekedés	Csökkenés	Januar-június hónapokban az összfeladás az 1906. évvel szemben	
	összesen	1906 június hóban			növekedett	csökkenett
Hasznofa	26036	16521 9515	—	—	15760	—
Cukor	7141	1951 5190	—	—	18603	—
Gabona, egyéb	5425	1293 4132	—	—	14955	—
Érczek	2373	433 1940	—	—	1043	—
Czement	1633	468 1165	—	—	3082	—
Vas	1116	— 1116	—	—	1830	—
Dohány	571	75 496	—	—	192	—
Donga	3333	2883 450	—	—	7347	—
Ceillulose	1040	694 346	—	—	2325	—
Ásványvíz	537	253 284	—	—	768	—
Kőolaj	4395	4149 246	—	—	618	—
Cserle	999	794 205	—	—	868	—
Bor	280	89 191	—	—	774	—
Buza	2301	2128 173	—	—	2042	—
Hordók	429	267 162	—	—	260	—
Szén	483	345 138	—	—	1576	—
Sör	1019	961 58	—	—	306	—
Szilva	84	52 32	—	—	28	—
Papír	196	170 26	—	—	34	—
Rongyok	168	150 18	—	—	328	—
Örlemények	8967	9821 —	854	—	2394	—
Keményítő	74	163 —	89	—	59	—
Faszén	439	526 —	87	—	1220	—
Szesz	19	45 —	26	13	—	—
Olajvetemények	45	60 —	15	585	—	—
Árpa	483	489 —	6	2439	—	—

Horvát kereskedelmi egyesülés.

Zágrábból jelentik: Tekintélyes horvát kereskedők körében mozgalom indult meg az iránt, hogy a „Magyar Kereskedelmi Egyesülés” mintájára a horvát kereskedők is egyesüljenek érdekeik hathatósabb megvédése céljából. Ez ügyben a napokban Zágrábban értekezlet volt, melyen kimondták az egyesülés megalakítását. Az előkészítő munkálatok már annyira előrehaladtak, hogy a „Horvát-Szlavon Országos Kereskedelmi Egyesülés” alakuló közgyűlése már rövid idő múlva megtartható lesz.

Olvásóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók a „Globus” hírlap-elárúsító üzletben, Vinc. de Domini-utca — A m. kir. dohánynagytözsdeben, Piazza Elisabetta. — Capudi Romualdo likőr-üzletében, Deck-Corso. — Devescovich Gio. trafikban, Riva Szapáry. — Barbis Gio. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban („Unio”-nyomda, Riva Szapáry, Adria-palota.)

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefon-száma: 224.

Főszerkesztő: Szemerjai Kovács Zoltán.
Felelős szerkesztő: Murai Jenő
Kiadótulajdonos: „Unio” könyvnyomdai műintézet.

CIGALE tengeri fürdő LUSSINPICCOLO mellett.

PROSPEKTUS KIVÁNTATRA.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4 1/2 % netto kamatot

térít meg máától kezdve feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Az alolított kir. erdőhivatal mellé rendelt számvevősegnél ideiglenesen alkalmazva lesz egy a számvevősegi teendőket teljesen értő és a horvát nyelvet **biró napidijas.** — Ajánlkozók az eddigi alkalmaztatásokra vonatkozó bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket, melyben a kívánt napidij is kiteendő, ide f. hó 15-ig nyujtsák be.

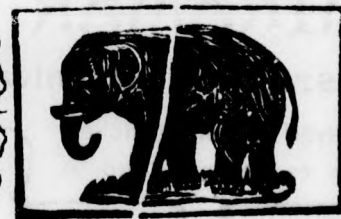
Kir. erdőhivatal

Szusákon, 1907. augusztus hó 7-én.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizs keményítőgyár részv.-ársaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség **fénykeményítő** tábláskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

„Progresso“ Cantrida Szoba és czimerfestő vállalat.

Cinematograf (Mozgófényképek)
ANDRÁSSY UTCZA 1. SZ.

Kétszer hetenkint
uj műsor

Hétköznapokon d. u. 5—10-ig.
Vasárnapokon d. e. 10—1-ig és

d. u. 1/2—11-ig.

Állandó előadások.

Megnyilt május 21-én.

Bérletjegyek, melyekbe a villanyos és az omnibusz használata bele van értve, valamint egyes használatra érvényes jegyek kaphatók úgy a villanyos kocsik kalauzainál, mint a fürdő pénztáránál.

Omnibusz csatlakozás minden villanyos kocsizoz.

Tisztelettel

Mittel Alajos
fürdőtulajdonos és vendéglős.

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy Via del Pino 9. szám alatt czimer-, szobafestő és mázoló-üzletet nyitottunk.

Elvállalunk szoba- és díszletfestést, mázolóást a legegyszerűbb kivitelől a leggazdagabbig.

Fa-, bádóg-, vászon- és üveg-czimtáblák készítését a legmodernebb kivitelben a legolcsóbb árák mellett.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

mely tisztelettel

Kurz Frigyes és tsa
Via del Pino 9. szám.

Crnkovič

szálloda, pensio és kávéház
CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart mentén, a mólótól 2 percznyire.

Kitünő magyar és német konyha.

Kitüntetve a német orvosi kongresszus által.

Eredeti magyar és német fajborok, valamint Münchener és Pilsener sörek.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan alkalmas és kellemes hely.

Olcsó árak. — Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: Crnkovič József.

WEISS M. „OLIMPO“ CINEMATOGRAF

Corso 11. sz. FIUME Corso 11. sz.
a várostorony átellenében.

Ujjonnan érkeztek:
kész és mértékre szabott
női toilették vászonból.

Gyönyörű

blúz-ujdonságok
battiszt-, pongis-, vászon- és zefirekben.

Fürdő-öltözékek

hölgyek részére (uj reformszabás);

urak részére darabonként 2 koronától feljebb.

Fürdő-kalapok és fürdő cipők.

Frottir-köpenyek és frottir kendők.

Via Germania 11. sz. Braida.

Naponta előadások d. u. 4 órától kezdve.

Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10 órától 1-ig és d. u. 4-től 10-ig.

Rendkívül érdekes képek.

Kiváló Ujdonságok

Kétszer hetenkint váltakozó műsor.

Belépti díj:

I. hely 40 fill. II. hely 20 fill.

Katonák és tíz éven aluli gyermekek a felet fizetik.

Első és legjobb hírnevű óráüzlet Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.

Genfi és Glashütte-féle

angol különlegességi gyátmányok.

Rákóczi vendéglő

Az új kivándorlási palotával szemben.

Valódi magyar konyha.

Ebéd és vacsora 20 forint.
Kényelmes hely társas-kuglizók részére. Gyönyörű kerthelyiség.

Tisztelettel

Guivás László, vendéglős.

VELENCZE CAVALLETTO

Szálloda és Étterem
a Márkustér közvetlen közelében
TELJESEN UJJÁALKITVA.

Szobák 2¹/₂ lirától, teljes penzió 9 lirától feljebb.

Kitünő konyha, tiszta italok.
Társaskocsi és megbízott az állomásnál.

Villanyvilágítás!

Gőzfűtés! — Fürdők!

Tulajdonosok:

Serantoni és Fratelli Scattola.

Kisasszony

magyar, olaszul is beszél irodában helyet keres.
Czim a kiadóhivatalban.

Jó forgalmu vendéglő

tágas kuglizóval szabad kézből azonnal eladó
Czim: Gulyás László „Rákóczi” vendéglője
Via Volosca, az új kivándorlási szállóval szemben.

MIRAMAR

Nagyszálló Cirkvenicán

Nyári és téli üdülőhely
és tengeri fürdő.

A szálloda közvetlenül a tengerparton, a fürdő közelében fekszik.

Modern berendezés. —
Kávéház és étteremmel. —
Lift — villanyvilágítás —
Olvasó terem. —
Hideggyógyintézet —
— Meleg házi fürdők. —

Figyelmes kiszolgálás
Mérsékelt árak

Használt és új

Zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyátmányú új- és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Elsőrangú divatszabászat Himmel Ferdinánd Fiume

Via Adria 1. sz. Zmaics-ház.

Készít:

Angol-, francia-, sport- és amazonruhákat.
Mérsékelt árak. Kifogástalan szabás.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának

(Gyár Budapest-Kőbánya).

fiumei főraktára.

Iroda: Ürményi tér 6. — Jéggyár: Canale utca, Steinmann-ház. — Telefon szám 226

Gyógyhatású DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitünő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márcziusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládában.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak.

Bárhova házhoz is történik szállítás.

Detail elárúsító helyek:

„Unione“-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetk. üzlet) Corso Pro-lungato. — A „Salamon“-féle czukrászda, tulajdonos: Bardola V.

Mindenkor friss csapolás

a Bonavia szállóban, tulajdonosa: Scala Ferdinánd; a Sorko-féle vendéglőben, a községi takarékpénztár épületében, Batthyányi rakodópart 10. és a New-York kávéházban, Corsia Deák.

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.